

Oma valvontasuunnitelma

Lasten- ja nuorten koti

Toivonniemi

SISÄLLYS

<i>1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT</i>	3
<i>2 TOIMINTA -AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET</i>	4
<i>3 RISKIENHALLINTA</i>	5
<i>4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN</i>	7
<i>5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET</i>	8
<i>6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA</i>	14
<i>7 ASIAKASTURVALLISUUS</i>	16
<i>8 ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN</i>	18
<i>9 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA</i>	18
LIITE 1 Ilmoitusvelvollisuus.....	19
LIITE 2 Ilmoitus epäasiallisesta kohtelusta	20
LIITE 3 Väkivaltaisen tai uhkaavasti käyttäytyvän henkilön kohtaaminen.....	21
LIITE 4 Toimintaohje läheltä piti -tilanteiden ja mahdollisten väkivaltilanteiden läpikäyntiin.....	22
LIITE 5 Ilmoitus läheltä piti-/vaaratilanteesta.....	23
LIITE 6 Sosiaalihuollon palveluun liittyvä kantelu.....	24
LIITE 7 Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma.....	27

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT**Palveluntuottaja**

Nimi Loventa Oy	Y-tunnus 2127060-8
---------------------------	------------------------------

Kunta

Kunnan nimi Ulvila	Kuntayhtymän nimi Ulvila
Sote-alueen nimi Satakunnan hyvinvointialue	

Toimintayksikkö

Nimi Lasten- ja nuortenkotitoivonniemi	Katuosoite Koskitie 17
Postinumero 29340	Postitoimipaikka Kullaa
Sijaintikunta yhteystietoineen Loukkurantie 1, 28450 Vanha-Ulvila Postiosoite: PL 77, 28401 Ulvila Kaupunginviraston vaihde: 02-6774511	
Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä Lastensuojelun sijaishuolto; seitsemän (7) paikkaa	
Esimies Markus Lehti	Puhelin/sähköposti 040 591 9877 markus.lehti@toivonniemi.fi

Toimintalupatiedot

Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikajankohta 19.12.2007
Palvelu, johon lupa myönnetty Ympäri vuorokautiset yksityiset sosiaalipalvelut
Rekisteröintipäätöksen ajankohta 19.12.2007

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Lasten- ja nuorten koti Toivonniemessä hoidetaan ja ohjataan kuntien huostaan ottamia ja avohuollon tukitoimenpiteenä sijoitettuja lapsia. Toivonniemi on tilava ja kodinomainen asuinyksikkö seitsemälle 4–17-vuotiaalle lapselle. Tilojen puitteissa pystymme tarjoamaan kunnille myös kriisipaikkoja kiireellistä sijoitusta tarvitseville lapsille. Tavoitteenamme on luoda lapselle kokonaisvaltainen fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen mahdollisuus kasvuun sekä turvallinen perushuolenpito. Toivonniemessä hoidetaan lapsia turvallisilla ja selkeillä rajojen asettelulla – arkiturvalla sekä henkilökunnan yhtenäisellä työotteella.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Toivonniemessä on kodinomaiset, viihtyisät ja turvalliset puitteet lapsen fyysiselle, psyykkiselle ja sosiaaliselle kasvulle sekä eheytymiselle. Toivonniemen toiminta perustuu strukturoituun arkeen ja sääntöihin, jotka takaavat arjen ennakoitavuuden ja jatkuvuuden. Lapsen hoidon ja huolenpidon kannalta on hyvin tärkeää, että lapsi tulee kuulluksi, kohdatuksi ja ymmärretyksi yksilönä. Lasten yksilölliset kokemukset huomioidaan ja niistä kannustetaan myös puhumaan. Lapsia kuunnellaan niin, että he kokevat tulleen ymmärretyksi ja saavat kokemuksen siitä, että he ovat hyväksytyjä sekä saavat osakseen ymmärrystä, turvaa ja hellyyttä. Lapsikeskeinen vuorovaikutus, yksilöllinen huomioiminen ja arkiturva hoitavat sekä vaikuttavat olennaisella tavalla lapsen kehitykseen ja eheytymiseen. Lapsille opetetaan ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti vastuullisuutta tehtävien suorittamiseen ja opetetaan kantamaan vastuuta niistä. Lapsen hoidolle ja kasvatukselle luodaan henkilökohtaiset tavoitteet ja niiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

Toivonniemen arvoihin lukeutuvat:

- ✓ Lapsikeskeisyys
- ✓ Aito välittäminen
- ✓ Sitoutuminen ja vastuu
- ✓ Ammatillisuus
- ✓ Yhteisöllisyys

3 RISKIENHALLINTA

Riskien ja epäkohtien tunnistaminen ja niiden korjaaminen

Asiakasturvallisuus sekä omavalvonta perustuvat riskinhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtia otetaan huomioon monipuolisesti. Riskinhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskinhallintaan kuuluu myös suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi sekä toteutuneiden haittatapahtumien kirjaaminen, analysointi, raportointi ja jatkotoimien toteuttaminen.

Työolojen ja -tilojen seuranta kuuluu kaikille Lasten- ja nuorten koti Toivonniemen palveluksessa oleville. Työnantajan on huomioitava työtehtäviä järjestellessään kaikki työntekijää koskevat kohtuulliset riskitekijät, kuten työn laatu, työolosuhteet, työntekijän ikä ja ikääntyminen, sukupuoli sekä ammattitaito. Toivonniemen tilat ovat lapsiystävälliset ja vaaratekijät on minimoitu ennaltaehkäisevästi. Keittiötiloissa ollaan vain aikuisen kanssa. Tarvittaessa poistetaan kaikki esineet ja välineet, joilla lapsi voi vahingoittaa itseään tai toisia. Pesuaineet sekä keittiöveitset ja saksit säilytetään lukituissa kaapeissa/laatikoissa ja ohjaaja valvoo niiden käyttöä.

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Lasten- ja nuortenkodissa saattaa ilmetä niin sisäistä kuin talon ulkopuolista väkivallan uhkaa. Väkivallan uhan torjumiseksi ovat seuraavat toimenpiteet:

- ✓ Yksikössä on toimintaohjeet väkivaltatilanteiden varalle (liitteenä)
- ✓ Työntekijöillä on käytettävissään matkapuhelin, jota he pitävät mukanaan koko työvuoron ajan
- ✓ Työntekijät saavat turvallisuusasioita käsittelevää koulutusta (esim. kiinnipito-, alkusammutus- ja ensiapukoulutus)
- ✓ Yksikössä on pelastus- ja turvallisuussuunnitelma sekä poistumisturvallisuusselvitys

- ✓ Uhkatilanteet selvitetään ja puretaan keskustelemalla välittömästi niiden tapahduttua
- ✓ Työntekijöillä on mahdollisuus työnohjaukseen uhkatilanteiden jälkeen

Työntekijöiden on ilmoitettava turvallisuutta tai terveyttä uhkaavista vaaroista työnantajalle, joka on velvollinen toimimaan asian kuntoon saamiseksi.

Riskienhallinnan työnjako

Toivonniemen johdon tehtävänä on huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Johto vastaa siitä, että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Esimiehellä on päävastuu myönteisen asenneympäristön luomisessa epäkohtien ja turvallisuuskysymysten käsittelylle. Riskienhallinta vaatii aktiivisia toimia koko Toivonniemen henkilökunnalta. Kaikki työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja -riskien arviointiin sekä turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Koko Toivonniemen henkilökunnalta vaaditaan sitoutumista, kykyä oppia virheistä sekä muutoksessa elämistä, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen on mahdollista. Riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista.

Riskien tunnistaminen ja esille tulleiden epäkohtien käsitleminen

Työntekijät ilmoittavat havaitsemansa epäkohdat ja riskit Toivonniemen johdolle. Haittatapahtumat ja läheltä piti -tilanteet kirjataan, analysoidaan ja raportoidaan. Haittatapahtumien käsittelyyn kuuluu myös niistä keskustelu työntekijöiden, asiakkaan ja tarvittaessa läheisten kanssa. Jos tapahtuu vakava, korvattavia seurauksia aiheuttanut haittatapahtuma, asiakasta tai asianosaista informoidaan korvausten hakemisesta.

Korjaavat toimenpiteet

Laatupoikkeamien, epäkohtien ja läheltä piti tilanteiden sekä haittatapahtumien varalle määritellään korjaavat toimenpiteet, joilla estetään tilanteen toistuminen jatkossa. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa tapahtumien syiden

selvittäminen ja tätä kautta menettelytapojen muuttaminen turvallisemmiksi. Myös korjaavista toimenpiteistä tehdään seurantakirjaukset.

Korjaavien toimenpiteiden toimeenpano

Toivonniemen johto vastaa korjaavien toimenpiteiden toteutumisesta ja sitä tukevasta riittävästä ja ajantasaisesta ohjeistuksesta sekä tiedottavat tarvittavista muutoksista työskentelyssä henkilökunnalle ja muille yhteistyötahoille.

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omaavonnan suunnittelusta vastaavat henkilöt

Omaavonntasuunnitelma laaditaan Toivonniemen johdon ja henkilöstön yhteistyönä.

Omaavonntasuunnitelma käydään vuosittain läpi koko henkilökunnan kanssa henkilökuntapalaverissa ja tehdään tarvittavat muutokset välittömästi.

Osana omaavonntasuunnitelmaa on liitteenä oleva Hyvän kohtelun suunnitelma, joka on tehty yhdessä Toivonniemessä asuvien lasten kanssa.

Omaavonntasuunnitelman seuranta

Omaavonntasuunnitelma päivitetään aina silloin kun Toivonniemen toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia.

Omaavonntasuunnitelman julkisuus

Omaavonntasuunnitelma on julkisesti nähtävillä Toivonniemen ilmoitustaululla, verkkosivuilla sekä esittelykansiossa, jotta asiakkaat, omaiset ja omaavonntasta kiinnostuneet voivat helposti ja ilman erillistä pyyntöä tutustua siihen.

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Palvelutarpeen arviointi

Palvelun tarvetta arvioidaan yhdessä asiakkaan ja hänen läheistensä tai laillisen edustajansa sekä lapsen sosiaalityöntekijän kanssa. Arvion lastensuojelulain mukaisten palvelujen ja tukitoimien tarpeesta tekee sosiaalityöntekijä. Palvelutarpeen arviointi kattaa kaikki toimintakyvyn ulottuvuudet, joita ovat fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja kognitiivinen toimintakyky. Lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon toimintakyvyn heikkenemistä ennakoivat eri ulottuvuuksiin liittyvät riskitekijät, kuten terveydentilan epävakaus, heikko ravitsemustila, turvattomuus, sosiaalisten kontaktien vähyys tai kipu. Sijoittavan kunnan sosiaalityöntekijä vastaa asiakassuhteen päättämisestä.

Alaikäisen asiakkaan toivomukset ja mielipide on selvitettävä ja otettava huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa edellyttämällä tavalla. Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on ensisijaisesti otettava huomioon asiakkaan toivomukset ja mielipide ja muutoinkin kunnioitettava hänen itsemääräämisoikeuttaan. Säännöllisissä asiakassuunnitelmapalavereissa lapset ovat itse mukana ja näin ollen saavat vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.

Hoito ja kasvatussuunnitelma

Sijaishuollossa olevalle lapselle laaditaan hoito- ja kasvatussuunnitelma, joka täydentää lastensuojelulain 30§:n mukaista asiakassuunnitelmaa. Hoito- ja kasvatussuunnitelman tarkoituksena on havainnollistaa asiakkaan tavoitteet ja kuvata yksityiskohtaisesti, miten lapsen tarpeisiin vastataan. Suunnitelma laaditaan aina yhdessä lapsen kanssa ja sitä päivitetään tarvittaessa.

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen ja asiallinen kohtelu

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan. Toivonniemessä henkilökunta

kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja tukee lapsen osallistumista palveluidensa suunnittelussa ja toteuttamisessa. Lapsella on mahdollisuus esittää toiveitaan kuka häntä auttaa mielipiteidensä ilmi saattamiseksi.

Lapset ovat asiantuntijoita omaan elämäänsä ja arkeensa liittyvissä asioissa. Lasta pyritään hoitamaan hänen omalla äidinkielellään, hänen uskontoaan ja kulttuuriaan kunnioittaen. Lasta kunnioitetaan omana itsenään, jolloin hänen tapansa ja tottumuksensa huomioidaan. Henkilökunta pyrkii tunnistamaan lapsen toiveet ja tarpeet. Lapsia tuetaan omien tavoitteidensa asettamiseen ja niiden toteuttamiseen.

Lapsilla on oma huone, hän käyttää omia vaatteitaan ja henkilökohtaisia tavaroitaan. Oma huone on sisustettu ja kalustettu valmiiksi. Lapsi voi halutessaan tuoda mukanaan omia kalusteita ja sisustustarvikkeita. Lapselle ostetaan hänen oman makunsa mukaisia sisustustuotteita ja tarvittavia kalusteita. Lapsen huone on lapsen omatila, jota muut eivät käytä.

Lapsi saa ikätasonsa mukaisesti käyttövaroja. Varat maksetaan joko kerran viikossa tai lapsen niin halutessa kerran kuukaudessa. Maksuista pidetään kirjaa ja lapsi itse saa päättää käyttövaroistaan. Lapsilla on käytössä omat puhelimet. Lapsen läheiset ja ystävät voivat vieraila sovitusti Toivonniemessä. Vierailuista sovitaan henkilökunnan kanssa.

Lapsella on erityisiä oikeuksia sijaishuollon aikana. Lastensuojelulain mukaan näitä ovat muun muassa oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja tarpeitaan vastaavaan sijaishuoltoon, oikeus hyvään kohteluun, oikeus tavata hänelle läheisiä ihmisiä, oikeus tavata sosiaalityöntekijää, oikeus saada tietoa omasta tilanteestaan ja oikeus saada käyttövaroja. Omaohjaajat käyvät lapsen kanssa keskusteluita ja varmistavat, että lapsi on tietoinen omista oikeuksistaan ja että lapsi ymmärtää omat oikeutensa. Toivonniemessä ohjaajat selvittävät ja tukevat lasta ilmaisemaan omat toiveensa ja mielipiteensä itseään koskevissa asioissa. Ohjaajat tuovat tarvittaessa lapsen mielipiteen esiin esimerkiksi asiakassuunnitelmanneuvotteluissa ja aina kun siihen on tarvetta.

Lapselle annetaan mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Lasta koskeva asia on käsiteltävä ja ratkaistava siten, että ensisijaisesti otetaan huomioon asiakkaan etu. Lapsi otetaan huomioon yksilönä ja kaikessa tavoitteena on lapsen edun mukainen toiminta. Jokaisella lapsella on oma huone ja niin ollen myös oma rauha, jota muut lapset ja aikuiset kunnioittavat.

Toivonniemessä pyritään elämään arkea niin, ettei rajoitustoimenpiteitä tarvita. Asioista keskustellaan avoimesti kuuntelemalla lapsen mielipide ja kertomalla työntekijöiden näkökulma asiaan. Rajoitustoimenpiteet otetaan käyttöön vasta sitten, jos lapsi on vaaraksi itselleen tai toisille. Itsemääräämisoikeutta rajoittavista toimenpiteistä tehdään aina asianmukaiset kirjalliset päätökset. Rajoitustoimenpiteet toteutetaan lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen. Rajoitustoimenpiteistä tehdään aina kirjallinen selvitys asiakkaalle sekä lasta koskeviin asiakirjoihin.

Rajoituspäätösten ja selvitysten tekeminen: Vain delegointimääräyksen saaneet ohjaajat ovat oikeutettuja tekemään seuraavat päätökset:

- ✓ henkilöntarkastus 66 §
- ✓ henkilönkatsastus 66 §
- ✓ omaisuuden ja lähetysten tarkastaminen 67 §
- ✓ liikkumisvapauden rajoittaminen 69 §
- ✓ eristäminen 70§ 10

Näiden rajoittamistoimenpiteiden lisäksi hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvalla henkilöllä on suoraan lastensuojelulain nojalla ja siinä määriteltyjen edellytysten vallitessa oikeus aineiden ja esineiden haltuunottoon 65§ ja kiinnipitämiseen 68§. Rajoitustoimenpiteet on aina kirjattava Nappulaan.

Kirjaamisella turvataan toimenpiteiden käytön seuranta ja valvonta. Kirjaamisella on tärkeä merkitys arvioitaessa lapsen tarvitsemaa apua ja tukea. Toistuva rajoitustoimenpiteiden käyttäminen on usein merkki siitä, että lapsi tarvitsee enemmän tukitoimia tai hoitoa. Rajoitustoimenpiteestä tulee ilmoittaa viipymättä lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle, lapsen huoltajille ja käsitellä asia lapsen

kanssa. Lapsen ja vanhempien kanssa on keskusteltava häneen kohdistettujen rajoitustoimenpiteiden syistä ja mahdollisista vaikutuksista hoito- ja kasvatussuunnitelmaan ja asiakassuunnitelmaan. Henkilötarkastuksesta ja kiinnipitämisestä tehdään selvitys Nappulaan, niistä ei tehdä päätöstä.

Epäasiallisen kohtelun, haittatapahtuma tai vaaratilanne kirjataan ja tilanne käydään läpi lapsen / lapsen kanssa. Tilanteen purkamiseen osallistuu lapsi, omaohjaaja, yksikönjohtaja sekä mahdollisuuksien mukaan epäasialliseen kohteluun tai loukkaavaan käytökseen syyllistynyt henkilö. Rikosoikeudellisissa tilanteissa asia ohjataan poliisille. Kaikista tilanteista tiedotetaan lapsen sosiaalityöntekijää ja lapsen perhettä. Tiedotus tapahtuu välittömästi puhelimitse. Tapahtumat kirjataan myös Nappulaan ja kirjataan kuukausikoosteeseen. Epäasialliseen kohteluun puuttuminen ja siitä esimiehelle tiedottaminen on jokaisen työntekijän velvollisuus.

Osana omavalvontasuunnitelmaa on Toivonniemen lasten kanssa yhdessä laadittu hyvää kohtelua koskeva suunnitelma, joka on tämän omavalvontasuunnitelman liitteenä. Hyvän kohtelun suunnitelmassa kuvaillaan sitä, kuinka lasten oikeuksia kunnioitetaan ja hyvää kohtelua toteutetaan Toivonniemessä.

Asiakkaan osallisuus

Eri ikäisten asiakkaiden ja heidän perheidensä ja läheistensä huomioon ottaminen on olennainen osa Toivonniemen palvelujen sisällön, laadun, asiakasturvallisuuden ja omavalvonnan kehittämisessä. Laatu ja hyvä hoito voivat tarkoittaa eri asioita henkilöstölle ja asiakkaalle. Asiakkaan ja omaisten osallisuus tarkoittaa heidän näkemyksensä ja toiveidensa huomioon ottamista kaikissa palveluun ja toiminnan kehittämiseen liittyvissä tilanteissa. Osallistaminen lapsen kohdalla on opettamista kantamaan vastuuta omasta elämästään.

Palautteen kerääminen, käsittely, ja hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä

Toivonniemessä kerätään asiakaspalautetta säännöllisesti yksikön palvelujen laadun ja mahdollisten kehittämiskohteiden tarkkailemiseksi. Asiakaspalauttejärjestelmä on uudistettu syksyllä 2022 laadukkaiden sijaishuollonpalvelujen

toteutumisen seuraamiseksi ja takaamiseksi. Palautetta kerätään lapsilta, heidän omaisiltaan sekä lapsen asioista vastaavalta sosiaalityöntekijältä. Palautteet käydään läpi henkilökuntapalavereissa, joissa keskustellaan missä on onnistuttu tai mitä pitäisi tehdä toisin. Parannusehdotukset otetaan käyttöön välittömästi sekä niiden toteutumista seurataan jatkossa.

Asiakkaan oikeusturva

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus hyvään kohteluun ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioittaen. Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus yksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös asiakkaan laillinen edustaja, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa. Yksikössä tulee kuitenkin ilman muistutustakin kiinnittää huomiota ja tarvittaessa reagoida epäasialliseen tai loukkaavaan käytökseen asiakasta kohtaan.

Lapsella on oikeus olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä joko puhelimitse tai sähköpostilla. Rajoittamista koskevilla asioilla on lapsella oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta.

Muistutuksen vastaanottaja

Kasvatusjohtaja Teija Lauren sekä lapselle nimetty sosiaalityöntekijä
teija@toivonniemi.fi

p. 045 123 9081

- Kasvatusjohtaja ottaa toimintaa koskevat muistutukset vastaan ja käsittelee ne yhteistyössä työyhteisön ja tarvittaessa sosiaalitoimen edustajan kanssa.

Sosiaaliasiamiehen yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamistaan palveluista

Jari Mäkinen

sosiaaliasiaavastaava@sata.fi

p. 044 707 9132

Sosiaaliasiamiehen tehtävänä on:

- Neuvoa sinua, jos sinulla on kysyttävää sosiaalihuollon asiakaslaista.
- Auttaa sinua, jos haluat tehdä muistutuksen. Voit tehdä muistutuksen, jos koet, että olet saanut huonoa kohtelua sosiaalipalvelun yhteydessä. Muistutus tehdään sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon viranhaltijalle.
- Tiedottaa sinulle sinun oikeuksistasi.
- Seurata asiakkaiden oikeuksien kehitystä kunnassa.

Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saatavista palveluista

Sähköinen asiointi: www.kkv.fi tai puhelimitse 029 505 3050.

- Kuluttajaneuvonta palvelee puhelimitse arkisin klo 9–15.
- Kuluttajaneuvonta on valtakunnallinen palvelu, josta saa tietoa kuluttajan oikeuksista ja sovitteluapua kuluttajan ja yrityksen väliseen riitaan.

Sosiaali- ja perhepalveluiden johtaja

Mari Levonen

mari.levonen@sata.fi

p. 044 7016102

Maantiekatu 31 D-rak. 2. krs, 28120 Pori,

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

sosiaalihuollon ylitarkastaja Tiina Ronkamo, VTM

tiina.ronkamo@avi.fi

p. 0295 018 000

PL 22, 20801 Turku

- Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Eduskunnan oikeusasiamies

Petri Jääskeläinen

oikeusasiamies@eduskunta.fi

p. 09 4321 (eduskunnan vaihde)

Arkadiankatu 3, 2. krs., 00100 Helsinki

Kantelun tekemistä koskeva ohjaus

Neuvontalakimies

p. 09 4321 (eduskunnan vaihde)

6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Tavoitteenamme on luoda kokonaisvaltainen fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen mahdollisuus kasvuun sekä turvallinen perushuolenpito. Toivonniemen toiminta perustuu strukturoituun arkeen ja sääntöihin, jolloin myös lapsi oppii ottamaan vastuuta oman arkensa sujumisesta. Lasta kannustetaan harrastuksissa, koulunkäynnissä ja kuntoutumisessa. Aikuisen turvallinen ja huolehtiva läsnäolo. Kokonaisvaltainen turvallisuus, rajojen asettaminen ja lapsen valvominen sekä yksilöllinen ja yhteisöllinen huomioiminen.

Toivonniemessä panostetaan lapsen koulunkäynnin tukemiseen ja teemme tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa. Lapset käyvät kunnallisissa kouluissa, kuten yhteiskoulu, erityiskoulu tai ammattikoulu. Kannustamme lasta mielekkään harrastuksen löytämiseksi ja tuemme lasten harrastustoimintaa kuljettamalla lapsia lähikaupungin harrastuspaikkoihin. Myös Kullaalla on hyvät harrastusmahdollisuudet ja Toivonniemen henkilökunta järjestää lapsille erilaista harrastus- / viriketoimintaa.

Ravitsemus

Ruokailun järjestämisessä on huomioitu lasten toiveet sekä erityisruokavaliot niin, että kaikki osapuolet voivat tuntea olonsa turvalliseksi. Huomioimme myös uskontoon tai eettiseen vakaumukseen perustuvat ruokavaliot. Toivonniemessä tehdään terveellistä ja monipuolista kotiruokaa ja noudatetaan säännöllistä ruokarytmiä: aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala.

Hygieniakäytännöt

Toivonniemen henkilökunta seuraa ja muistuttaa lapsia käsien pesun tärkeydestä, sillä käsiä pesemällä voidaan ehkäistä mahdollisten sairauksien tarttumista. Lasten hygieniasta huolehditaan, kuten suihkussa käynnistä riittävän usein ja lapsille ostetaan heidän tarvitsemansa hygieniatuotteet. Aikuinen vastaa viime kädessä hygieniatilojen siisteydestä. Epidemiatilanteissa toimitaan annettujen

ohjeiden mukaisesti. Toivonniemen henkilökunnalla on suoritettuna myös hygieniapassi.

Terveyden- ja sairaanhoito

Lastensuojelulain 51 § mukaisesti lapsen terveydentila tutkitaan aina sijoituksen alkuvaiheessa, jollei sitä ole aiemmin voitu tutkia.

Toivonniemeen tulevat lapset tarvitsevat sekä perustason, että erikoistason terveydenhuollon palveluita, kuten erikoissairaanhoidon lääkäri- ja terapiapalveluita. Lääkärin ja erikoislääkärin palveluista on sovittu Porin Lääkäritalon kanssa.

Lääkäripalvelut ovat Ulvilan terveysasemalle, lähin lääkäripäivystys toimii Ulvilan terveysasemalla tai sen ollessa suljettuna Satasairaalan päivystyspoliklinikalla Porissa. Lasten hampaat hoidetaan kouluhammaslääkärin tai tarvittaessa yksityisen hammaslääkärin palveluja käyttäen.

Porin lastenpsykiatrian poliklinikka toimii alle 13-vuotiaiden lasten psyykkisten häiriöiden erikoissairaanhoidotasoisena tutkimus- ja hoitopaikkana. Tarvittaessa poliklinikalta ohjataan lastenpsykiatrian osastohoitoon.

Porissa toimii nuorten vastaanottoryhmä, joka on tarkoitettu 13–22-vuotiaille nuorille. Työryhmän tavoitteena on nuoren ongelmatilanteen selvittäminen ja mahdollisen oikean hoitopaikan löytäminen tarvittaessa. Nuorisopsykiatrian poliklinikka vastaa sairaanhoitopiirin 13–22-vuotiaiden nuorten psykiatrisesta tutkimuksesta ja hoidosta. Porissa toimii myös nuorisopsykiatrian osasto sekä syömishäiriöyksikkö.

Lääkehoito

Yksikön lääkehoito perustuu yksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, jota päivitetään säännöllisesti. Lääkehoitosuunnitelma on hyväksytty 10.6.2019 ja se on päivitetty syksyllä 2022.

Lääkehoidosta vastaava henkilö Jenny Koskinen, sairaanhoitaja (AMK)	Yhteystiedot 045 123 9082 toivonniemi@toivonniemi.fi
Lääkehoidosta vastaavat sijaistavat henkilöt Tiina Mäkeläinen, sairaanhoitaja	
Eija Kuusiluoto, lähihoitaja	

Monialainen yhteistyö

Lastensuojelun asiakas saattaa tarvita useita palveluja yhtäaikaaisesti, jotta lapsen palvelukokonaisuudesta muodostuisi toimiva ja lapsen tarpeisiin vastaava. Toivonniemessä tunnistetaan monialaisen yhteistyön tarve ja teemme tiivistä yhteistyötä vanhempien, koulujen ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

7 ASIAKASTURVALLISUUS

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Palo- ja pelastusturvallisuudesta sekä asumisturvallisuudesta vastaavat eri viranomaiset. Toimintayksikön sisäisten riskien arvioinnissa hyödynnetään oman henkilöstön osaamista sekä yhteistyötä viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Koko henkilökunta on käynyt Satakunnan palo- ja pelastuslaitoksen järjestämän alkusammutuskoulutuksen. Yksikössä on palohälytysjärjestelmä, jonka toimivuus tarkastetaan neljä kertaa vuodessa. Toivonniemessä on sääntöjen mukaiset alkusammutusvälineet, joiden kuntoa ja voimassaoloa tarkastetaan säännöllisesti.

Henkilöstö

Sijoitetuilla lapsilla voi olla takanaan useita sijoituksia ja useita traumatisoivia kokemuksia. Lasten tilanteet ovat kuitenkin aina yksilöllisiä, ja siksi tuen tarpeet voivat olla keskenään hyvin erilaisia. On erityisen tärkeää, että sijaishuoltohenkilöstöllä on riittävä koulutus, kokemus ja ammattitaito tehtävänsä. Henkilöstöltä vaaditaan hyvin laaja-alaista ammattitaitoa sekä kykyä työskennellä vaativissakin tilanteissa. Toivonniemen työyhteisössä on monipuolisesti sosiaali- ja terveysalan

ammattitaitoa ja vuosien kokemus lastensuojelulaitos-, trauma-, kriisi- ja turvako-
tityöstä. Henkilöstöstä löytyy myös neuropsykiatrista osaamista.

Toivonniemessä työskentelee:

- ✓ Sosionomi (AMK) 3,5
- ✓ Lähihoitaja 2
- ✓ Sairaanhoitaja (AMK) 1 (osittaisella hoitovapaalla)
- ✓ Sairaanhoitaja (50 %) 0,5
- ✓ Lasten ja nuorten erityisohjaaja 1
(sosionomi (AMK) opiskelija)

Toivonniemessä työskentelee lisäksi vakituisia sijaisia henkilöstömäärän riittä-
vyyden varmistamiseksi. Sijaispiiriin kuuluu muun muassa lähihoitaja, sairaan-
hoitaja ja sosiaalityöntekijä.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Toivonniemessä on samoja kasvatuseriaatteita omaava monipuolinen työyh-
teisö. Valinnoissa olemme kiinnittäneet huomiota henkilöön persoonana ja
olemme edellyttäneet yhteistyökykyä, vuorovaikutustaitoja ja etenkin kykyä olla
turvallinen aikuinen. Toimivan tiimin edellytyksiä ovat selkeät pelisäännöt ja ta-
voitteet sekä yhtenevät ongelmaratkaisumenettelyt. Kaikilta palveluksessamme
olevilta työntekijöiltä tarkistetaan rikosrekisteriote työsuhteen alkaessa ja työsuh-
teen jatkuessa kahden vuoden välein.

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Lasten- ja nuorten koti Toivonniemessä on uusien työntekijöiden, sijaisten sekä
opiskelijoiden perehdyttämiseen käytössä perehdytysohjeet (perehdytyskansio)
ja yksikössä on kirjallinen perehdytysuunnitelma (perehdytyskaavake). Kannus-
tamme työyhteisömme jäseniä osallistumaan erilaisiin koulutuspäiviin ja lisäkou-
lutuksiin.

Toimitilat

Toivonniemessä on runsaasti yhteistä tilaa lasten toiminnoille. Toivonniemessä on avarat ja valoisat tilat monipuoliseen käyttöön. Yhteisen oleskelutilan ympärillä on seitsemän tilavaa ja valoisaa lastenhuonetta (12–18 m²) Lasten huoneet ovat kalustettu perushuonekaluilla; sänky, pieni yöpöytä, kirjoituspöytä, tuoli, lipasto sekä kiinteät vaatekaapit. Huoneissa on valmiina kattovalaisimet, matot ja verhot. Lapset saavat itse sisustaa huoneitaan kotoaan tuomillaan tavaroilla.

Toivonniemen tilat mahdollistavat hyvät puitteet niin lasten yksilöllisen kuin yhteisöllisenkin toiminnan järjestämiseen. Isot, avarat tilat soveltuvat hyvin varsinkin nepsy-lasten toiminnan ohjaukseen. Tiloista löytyy myös paikka omaa rauhaa etsivälle.

8 ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

Asiakastyön kirjaaminen on jokaisen työntekijän vastuulla. Asiakirjahallinto toteutetaan tietosuojavaltuutetun antaman ohjeiston "Asiakirjahallinto ja asiakkaan yksityisyyden suoja yksityisessä sosiaalihuollon yksikössä" mukaan. Toivonniemessä kerätään sijoituksen aikana lapsesta eri asiakirjoja ja kootaan kaikki dokumentit lapsen omaan mappiin. Jokapäiväinen raportointi toteutetaan Nappula-järjestelmää käyttäen. Jokainen Toivonniemessä työskentelevä henkilö on vaitiolovelvollinen ja allekirjoittanut salassapito- ja vaitiolo sitoumuksen. Lasten tietoihin / tiedostoihin pääsevät käsiksi vain työntekijät.

9 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Paikka ja päiväys Kullaalla 17.1.2023 Päivitetty 23.2.2024	Allekirjoitus <i>Joanna Lehtonen</i>
---	--

LIITE 1 Ilmoitusvelvollisuus

48 § Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Sosiaalihuollon henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisenä ammatinharjoittajina toimivien henkilöiden on toimittava siten, että asiakkaalle annettavat sosiaalipalvelut toteutetaan laadukkaasti. Edellä 1 momentissa tarkoitetun henkilön on ilmoitettava viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta kunnan sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Kunnan ja yksityisen palveluntuottajan on tiedotettava henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet on sisällytettävä 47 §:ssä tarkoitettuun omavalvontasuunnitelmaan. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

49 § Toimenpiteet ilmoituksen johdosta

Edellä 48 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottaneen henkilön tulee käynnistää toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Henkilön on ilmoitettava asiasta salassapitosäännösten estämättä aluehallintovirastolle, jos epäkohta tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei korjata viivytyksettä. Aluehallintovirasto tai Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen epäkohdan poistamiseksi ja päättää sitä koskevista lisätoimenpiteistä siten kuin erikseen säädetään

LIITE 2 Ilmoitus epäasiallisesta kohtelusta

Työntekijä täyttää:

1 Työntekijän ilmoitus	
Katson joutuneeni työssäni terveyttä vaarantavan häirinnän tai epäasiallisen kohtelun kohteeksi.	
Miten, milloin ja kenen toimesta häirintä ilmeni:	
Päiväys	Työntekijän allekirjoitus

Työnantaja täyttää:

2 Ilmoituksen vastaanotto	
Olen saanut tämän ilmoituksen tiedoksi työnantajan edustajana.	
Päiväys	Allekirjoitus

3 Asian selvittely työnantajan toimesta	
Työnantajan tulee selvittää tapahtumien kulku huolellisesti ja viivyttämättä.	
Asian selvittelyyn osallistuivat:	Milloin (pvm):

4 Työnantajan ratkaisu	
Työnantajan on käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimenpiteisiin häirinnän lopettamiseksi.	
☐ Häirintäilmoituksen perusteella on todettu esiintyvän häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua. Toimenpiteet häirinnän lopettamiseksi ja niiden aikataulu:	
☐ Häirintäilmoitus ei johda toimenpiteisiin. Perustelut:	
Päiväys	Allekirjoitus

Työntekijä täyttää

5 Ratkaisun tiedoksi saattaminen työntekijälle	
Olen saanut tällä ilmoituksella työnantajan ratkaisun tiedoksi.	
Päiväys	Allekirjoitus

LIITE 3 Väkivaltaisen tai uhkaavasti käyttäytyvän henkilön kohtaaminen

VÄKIVALTAISEN TAI UHKAAVASTI KÄYTTÄYTYVÄN HENKILÖN KOHTAAMINEN

Ennakointi:

- Varautuminen väkivaltilanteisiin; väkivallan uhka voi tulla yksikön sisältä tai ulkoa, myös yllättäen
- Jokaisella työntekijällä on henkilökohtainen turvasuunnitelma
- Varmistetaan ympäristön turvallisuus ja poistumismahdollisuudet
- Ympäristön huomioiminen
 - terävät ja painavat esineet pois näkyviltä / saatavilta
 - avaimissa avautuva nauha
- Ulkopuolisen avun tarve – työtoverit, poliisi
- Kännykkä mukana työvuoroissa
- Turvallisuusmääräyksien ja – ohjeiden tunteminen ja noudattaminen
- Säännöllinen kouluttautuminen (Mapa)

Oma käytös:

- Varmistetaan mahdollisuus poistumiseen
- Ei oteta tarpeettomia riskejä
- Asiallinen, rauhallinen ja kunnioittava käytös – ei provosoida
 - kuuntele rauhallisesti ja asiallisesti
 - anna aikaa ja mahdollisuus rauhoittumiseen – jotta henkilö pystyisi tilanteen jälkeen ”säilyttämään kasvonsa”
 - älä reagoi henkilökohtaisuuksiin
 - älä tee äkkinäisiä liikkeitä
 - turvavälin pitäminen
 - pidä omat kädet näkyvissä
 - älä tuijota, mutta pidä katsekontakti
 - älä kosketa
 - älä käännä selkääsi, ennen kuin se on varmasti turvallista
 - tarkkaile henkilön käsiä ja katsetta
- Työtoveria ei jätetä yksin, tarkkaillaan tilannetta kauempaa puuttumatta asiaan – vain yksi henkilö puhuu / puhuttaa
- Hälytetään apua heti, kun se on mahdollista

Jälkipuinti:

- Uhkatilanteet selvitetään ja puretaan välittömästi niiden tapahduttua
- Työntekijöillä on mahdollisuus kriisiapuun ja / tai työnohjaukseen uhkatilanteiden jälkeen
- Työkavereiden tuki tärkeä
- Väkivalta ja uhkatilanteiden seuranta (ilmoitus läheltä piti- / vaaratilanteista)

LIITE 4 Toimintaohje läheltä piti -tilanteiden ja mahdollisten väkivaltatilanteiden läpikäyntiin

TOIMINTAOHJE LÄHELTÄ PITI- TILANTEIDEN JA MAHDOLLISTEN VÄKIVALTATILANTEIDEN LÄPIKÄYNTIIN

Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajan huolehtimaan tarpeellisin toimenpitein työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Toimenpiteistä päättäessä työnantajan tulee ottaa huomioon työhön, työolosuhteisiin ja työympäristöön sekä työntekijän henkilökohtaisiin edellytyksiin liittyvät seikat. Työnantajan tulee olla selvillä työpaikan sekä fyysisistä että psykososiaalisista riskitekijöistä. Tietyillä toimialoilla väkivallan kohtaaminen kuuluu työnkuvaan, ei yksin työskentelyä, jos väkivallan uhka on ilmeinen.

Jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa haittaa tai vaaraa, työnantajan on työturvallisuuslain 28 §.n mukaan asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.

Läheltä piti- tilanteiden ja väkivaltatilanteiden jälkipuinti aloitetaan mahdollisimman pian (viimeistään 1–2 vrk tapahtuneesta) tapahtuman jälkeen. Paikalla ollut tai olleet henkilöt saavat esimiehen ja / tai muiden työntekijöiden kanssa käydä tilanteen läpi, ja kertoa omia tuntemuksiaan tapahtuneesta. Tarvittaessa on mahdollista myös ottaa yhteys työterveyshuoltoon tai työnohjaajaan.

Henkilökuntapalaverissa tai työnohjauksessa käydään sekä tapahtumien kulku ja kirjallinen seurantalmoitus läpi ja tehdään suunnitelma tapahtuman ennaltaehkäisevään toimintaan.

LIITE 5 Ilmoitus läheltä piti-/vaaratilanteesta

Työpaikka:	Ilmoittajan nimi:
Tapahtuman päivämäärä ja kellonaika:	
Työtehtävä:	
Mitä tapahtui/Mitä havaitsit? (Mitä oltiin tekemässä? Millä välineillä? Mitä sattui? Miksi?)	
Kuinka vastaava tilanne/tapahtuma voidaan estää tulevaisuudessa tai mitkä ovat tehdyt toimenpiteet?	

LIITE 6 Sosiaalihuollon palveluun liittyvä kantelu

Valvira
Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

**SOSIAALIHUOLLON PALVELUUN
LIITTYVÄ KANTELU**

1 (3)

Viranomaisen täyttää
Dnro

Voit tehdä kantelun tällä lomakkeella tai vapaamuotoisena, jolloin siitä pitää ilmetä lomakkeessa mainitut asiat. Sosiaalihuoltoon valvovat aluehallintovirastot (www.avi.fi) ja Valvira. Valvira tutkii kantelun silloin, kun kysymyksessä on periaatteellisesti tärkeä tai laajakantoinen asia. Valvira voi siirtää kantelun toimivaltaiselle viranomaiselle asian käsittelyä varten.

Kantelun tekijä	Nimi		
	Postiosoite		
	Postinumero	Postitoimipaikka	
	Puhelinnumero		
	Sähköpostiosoite		
Asiakas, jonka saamaa palvelua kantelu koskee	Nimi		
	Henkilötunnus		
	Postiosoite		
	Postinumero	Postitoimipaikka	
Palvelu, jota kantelu koskee (esim. vanhustenhuolto, lastensuojelu)			
Kantelun kohde tai kohteet (Kerro, minkä viranomaisen, viranhaltijan, palveluntuottajan tai muun tahon menettelystä tai toiminnasta on kyse)			
Tapahtuman ajankohta tai aikaväli			

2 (3)

Asia tai
tapahtuma,
jota kantelu
koskee

(Kirjoita tähän mahdollisimman tarkka kuvaus tapahtumista, joita haluat Valviran tutkivan, tapahtuman ajankohta ja syy siihen, miksi olet tapahtuneeseen tyytymätön)

3 (3)

Onko asiassa tehty sosiaalihuollon asiakaslain tarkoittama muistutus tai valitus sosiaalihuollon toimintayksikölle?	☐ Kyllä ☐ Ei
Onko asiaa käsitelty sosiaaliamiehen kanssa?	☐ Kyllä ☐ Ei
Onko asia muun viranomaisen käsiteltävänä tai ovatko muut viranomaiset käsitelleet asiaa?	☐ Potilasvakuutuskeskus ☐ Aluehallintovirasto, mikä? ☐ Sosiaaliviranomainen, mikä? ☐ Poliisiviranomainen, mikä? ☐ Eduskunnan oikeusasiamies ☐ Hallinto-oikeus, mikä? ☐ Muu, mikä?

Allekirjoitus

Allekirjoitus
Nimensevennys
Paikka ja aika

Kantelun liitteet	
Mikäli kantelet toisen henkilön asiassa, pitää kanteluun liittää valtakirja	

Lähetä tulostettu ja allekirjoitettu lomake liitteineen postitse osoitteella:	Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira PL 43 00521 Helsinki
---	--

LIITE 7 Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

HYVÄN KOHTELUN SUUNNITELMA

Lasten- ja nuortenkoti Toivonniemi

	2
SISÄLLYS	
1 JOHDANTO	3
2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN JA YLLÄPITO	3
3 TOIVONNIEMI	4
4 KUINKA TOIVONNIEMEEEN TULLAAN?	4
5 TOIVONNIEMEN AIKUISET	5
6 TOIVONNIEMEN TOIMINTA	6
7 TOIVONNIEMEN ARKI	7
8 ARJEN TURVALLISUUS TOIVONNIEMESSÄ	9
9 DOKUMENTOINTI	10
10 LAPSEN JA NUOREN ASEMA JA OIKEUDET	11
11 LAPSEN JA NUOREN VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET	12
12 RAJOITUSTOIMENPTEIDEN KÄYTTÖ	13
13 MITEN TOIVONNIEMESTÄ LÄHDETÄÄN?	14
14 LAPSEN OIKEUSTURVA	14

1 JOHDANTO

Jokaisella lapsella on oikeus hyvään kohteluun ja huolenpitoon, oikeus esittää mielipiteensä ja oikeus tulla kuulluksi. Kaikessa lastensuojelun toiminnassa huomioidaan aina lapsen etu. Lapsella on oikeus osallistua oman palvelunsa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Lapsen osallisuuden vahvistaminen ja lapsen läheisten kanssa tehtävä yhteistyö ovat tärkeitä lastensuojelun laatutekijöitä. Hyvän kohtelun suunnitelman tarkoituksena on turvata lapsen oikeuksien toteutuminen Toivonniemessä asumisen ajan.

Tässä suunnitelmassa kuvaillaan miten lasten oikeuksia kunnioittavaa ja hyvää kohtelua toteutetaan Toivonniemessä. Lapset otetaan mukaan suunnitelman tekemiseen ja se kirjoitetaan selkeäsanaisesti niin että kaikki Toivonniemen lapset ja aikuiset ymmärtävät sen samalla tavalla. Suunnitelman tarkoituksena on luoda avoimuutta ja yhteisymmärrystä yhteisistä säännöistä.

Millaista on hyvä kohtelu ohjaajilta ja toisilta lapsilta?

"Kunnioittavaa"

"Kohdellaan tasa-arvoisesti"

"Jos lapsella on huolia, häntä kuunnellaan oikeasti, eikä vain siksi että voi kirjoittaa sen rapsaan"

2 SUUNNITELMAN LAATIMINEN JA YLLÄPITO

Tämä hyvän kohtelun suunnitelma on lasten oma valvontasuunnitelma ja osa Toivonniemen omavalvontasuunnitelmaa. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma tehdään yhdessä lasten kanssa ja se päivitetään kerran vuodessa. Valmista suunnitelma säilytetään yhdessä omavalvontasuunnitelman kanssa Toivonniemen ilmoitustaululla kaikkien nähtävillä.

Tämä suunnitelma on tehty yhdessä lasten kanssa 2/2024.

3 TOIVONNIEMI

Kullaalla sijaitseva Toivonniemi on perustason lasten- ja nuorten koti, jossa voi asua samaan aikaan korkeintaan seitsemän lasta. Perustaso tarkoittaa esimerkiksi sitä, että lapset pääsevät kulkemaan ulos ja sisälle vapaasti. Jokaisella lapsella on oma huone, jota saa sisustaa oman näköiseksi. Lapset noudattavat yksilöllistä päivärytmiä, mutta kaikilla on samat ruokailuajat ja ne ovat nähtävillä keittiössä. Toivonnimessä on avarat yhteiset tilat ja harrastuhuone monenlaiseseen aktiviteettiin kuten biljardi, ilmakiekko, videotykki ym.

4 KUINKA TOIVONNIEMEEN TULLAAN?

Toivonniemeen tullaan joskus melko yllättäen, mutta joskus lapsi pääsee tutustumaan tiloihin jo etukäteen. Jos Toivonnimessä tiedetään, että taloon on muuttamassa uusi lapsi, siitä kerrotaan muille lapsille. Jokainen lapsi tulee Toivonniemeen omista yksilöllisistä syistä. Kun lapsi tulee Toivonniemeen, hänelle esitellään hänen oma huoneensa ja sekä muut tilat. Lapselle kerrotaan

5

talossa noudatettavista yhteisistä säännöistä ja ruokailuajankohdista. Lapselle annetaan aikaa uuteen tilanteeseensa sopeutumiseen ja ensimmäinen viikko Toivonniemessä vietetään rauhassa asettumalla taloon ja tutustumalla toisiimme.

Kun muutat Toivonimeen, olemme ottamassa sinut vastaan ja autamme asettumaan taloon. Olemme kaikki kiinnostuneita tutustumaan uuteen ihmiseen.

Kuinka Toivonniemeen tullaan?

"Ovesta"

5 TOIVONNIEMEN AIKUISET

Toivonniemessä on monta aikuista ja päivän aikana aikuiset myös vaihtuvat. Aikuiset opastavat ja neuvovat arjen askareissa ja auttavat läksyissä, jos lapsi sitä toivoo. Aikuiset ovat kaikki erilaisia ja omia persoonia ja tekevät työtään eri tavalla. Kaikilla heillä on kuitenkin yhteinen tavoite ja se on lapsen kasvun ja kehityksen turvaaminen. Aikuisen tehtävänä on kuunnella ja miettiä yhdessä lapsen kanssa häntä askarruttaviin asioihin uusia näkökulmia.

6 TOIVONNIEMEN TOIMINTA

Toivonniemi on lasten koti. Toivonniemessä huolehditaan lapsen arjen sujumisesta ja hänen perustarpeittensa täyttymisestä. Perustarpeita ovat esimerkiksi ruoka, hygienia ja riittävä uni. Myös lapsen muista tarpeista huolehditaan kuten sopivasta vaateuksesta. Aikuisilla on aina vastuu lapsen hoidosta ja huolenpidosta. Lasta kuunnellaan ja annetaan positiivista palautetta pienistäkin asioista. Lasta kohdellaan niin että hän tuntee itsensä hyväksytyksi juuri sellaisena kuin hän on, omana itsenään.

Toivonniemessä syödään joka päivä aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala. Koulupäivinä lounas syödään koulussa. Lapsilta kysytään ruokatoiveita ja he saavat itse vaikuttaa tarjottavaan ruokaan. Aina saa ja on toivottavaakin osallistua ruuanlaittoon.

Hygieniasta on hyvä pitää huolta ja peseydytään päivittäin. Se on huomaavaista myös muita kohtaan.

Opetellaan pukeutumaan sään mukaan. Aikuisille kerrotaan, jos on tarvetta vaateostoksille.

Toivonniemi tekee yhteistyötä monien lapsen elämässä olevien tahojen kanssa, kuten lapsen perheen, lapselle nimetyn sosiaalityöntekijän ja lapsen koulun kanssa. Toivonniemi tekee yhteistyötä myös muiden lapsen elämässä mukana olevien tahojen kanssa, jotka ovat mukana lapsen kasvun ja kehityksen turvaamisessa. Tällaisia tahoja voivat olla vaikka toimintaterapeutti tai Nupo.

Mitä Toivonniemessä tehdään?

"Järjestellään lasten asioita"

"Hoidetaan lasten asioita"

"Pelailaan"

"Autetaan lapsia"

7 TOIVONNIEMEN ARKI

Toivonniemessä eletään ihan tavallista, ison lapsiperheen arkea. Yhteiset säännöt helpottavat arjen sujuvuutta sekä lasten että aikuisten näkökulmasta. Lapset noudattavat arjen rutiineja kuten aamuisin kouluun herääminen, aamupala ja kouluun lähtö. Koulusta palattuaan lapsi voi pitää lepo hetken tai tehdä läksyt vaikka heti. Säännölliset ruoka-ajat ovat keittiössä nähtävillä ja nukkumaanmenoajat ovat yksilöllisiä ja ikätasoisesti suunniteltuja riittävän levon turvaamiseksi. Lapsia opetetaan ottamaan vastuuta oman huoneensa siisteydestä ja pyykinpesusta. Aikuiset auttavat aina lapsen tarvitessa apua. Lapsia opetetaan ikätasoisesti suoriutumaan arjen askareista ja ottamaan vastuuta arjen sujumisesta.

Toivonniemessä asuminen ei kuitenkaan ole pelkkää arkista aherrusta. Lapsella on mahdollisuus mielekkääseen harrastukseen. Yhdessä vietetään vaikka leffailtoja herkutellen ja retkipäiviä lasten valitsemissa kohteissa. Lapsella on mahdollisuus viettää aikuisen kanssa myös kahdenkeskistä aikaa vaikkapa omaohjaajapäivän merkeissä.

Joskus täytyy saada ihan vaan loikoilla,

ettei uuvuta läksy-
kirjojen alle. Läksyt
on silti tehtävä ja aikuiselta saat apua aina sitä
pyytäessä.

Toivonniemessä on harrastusmahdollisuuksia,
mutta sinulla on mahdollisuus valita itsellesi
mielekäs harrastus lähiseudulta. Olisiko tanko-
tanssi sinun juttusi?

Hauskaa voi pitää myös Toivonniemessä yhdessä
aikuisten ja muiden lasten kanssa. Aina ei oteta
kaikkea niin vakavasti.

Voidaan harrastaa myös yhdessä ja opetella vaikka
leipomaan!

Luonnossa on aina miele-
kästä liikkua. Tehdään yhdessä retkiä metsään kat-
somaan luonnon heräämistä, sienestämään tai ihan
muuten vain luonnon rauhaan ja paistamaan makka-
raa.

Suunnitellaan yhdessä kivaa puuhaa arkeen tai viikonloppuun ja pidetään vaikka naamiaiset!

Toivonniemessä juhli-
taan aina lapsen synt-
täreitä. Muista kertoa aikuisille toivomasi tapa juhlia ja lahjatoiveesi!

Millaisia sääntöjä Toivonniemessä on?

"Pyydetään lupa, jos mennään toisen lapsen huoneeseen"

"Itsellä on lupa päättää ketä omaan huoneeseen päästää"

"Toiselle pitää antaa tilaa, jos huomaa toisen olevan kiukkuinen tai surullinen"

*"Toisten lasten ja aikuisten pitää kunnioittaa sitä, jos haluaa olla omassa rau-
hassa"*

"Ei hatkoja!"

8 ARJEN TURVALLISUUS TOIVONNIEMESSÄ

Lapsella on oikeus turvallisuuteen. Aikuiset ovat aina vastuussa lasten turvallisuudesta Toivonniemessä. Joskus toisen lapsen käytös voi luoda turvattomuuden tunnetta ja lasten tulee voida luottaa siihen, että aikuiset puuttuvat aina epäasialliseen käytökseen. Jos lapsi kokee tulleensa kiusatuksi, hän voi aina kertoa siitä Toivonniemen aikuiselle. Tilanteissa, joissa lapsi tai aikuinen ko-

10

kee väkivallan uhkaa, ohjataan lapset aina ensisijaisesti turvaan tilanteesta. Toivonniemen aikuiset ovat oikeutettuja kiinnipitoon silloin kun lapsi on vaaraksi ympäristölleen tai itselleen.

Joskus toisen lapsen käytös voi pelottaa. Toivonniemen aikuiset ovat pitämässä huolta sinun turvallisuudestasi.

Toivonniemen aikuisilta saat turvaa ja voit keskustella pelottavasta tilanteesta aikuisen kanssa. Toivonniemen aikuisten ensisijainen tehtävä on luoda sinulle turvalliset olosuhteet elää.

Toivonniemen aikuisilla on ensiapu-, kiinnipito- ja alkusammutuskoulutus. Toivonniemessä on kattava palo- ja pelastussuunnitelma, palohälytysjärjestelmä ja sääntöjen mukaiset alkusammutusvälineet. Lapsille näytetään hätäpoistumistiet heidän saapuessaan taloon. Toivonniemeen tehdään palotarkastus vuosittain, jotta paloturvallisuus on ajantasainen.

9 DOKUMENTOINTI

Toivonniemessä kirjataan päiväraporttia Nappula-järjestelmään joka päivä. Päiväraporttien perusteella kootaan jaksokooste joka kuukausi. Jaksokooste lähetetään lapsen omalle sosiaalityöntekijälle ja hänen vanhemmilleen. Lapsi saa lukea tehdyn koosteen ja kommentoida sitä. Lapsen omat kommentit lisätään koosteeseen mukaan. Lapsesta tehdään aina hoito- ja kasvatus-

suunnitelma yhdessä lapsen kanssa ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Jokaisesta lapsesta on myös oma kansio, jota säilytetään toimistossa. Kansiossa säilytetään kaikki lasta koskevat paperiset dokumentit.

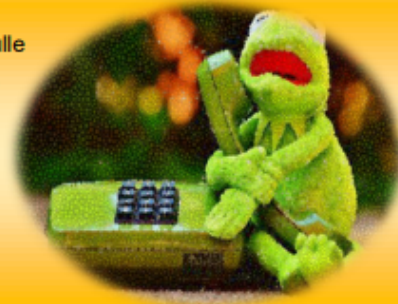
Sinulla on mahdollisuus tehdä aikuisen kanssa yhdessä sinua koskevat kirjaukset. Joka kuukausi sinusta tehdään kooste ja saat kommentoida siinä ilmeneviä asioita. Kommenttisi lisätään dokumenttiin.

10 LAPSEN ASEMA JA OIKEUDET

Lapsi huomioidaan aina yksilönä ja kaikessa Toivonniemen toiminnassa on tavoitteena lapsen edun toteutuminen. Lapsella on oikeus tulla kohdelluksi tasaveroisena omana itsenään. Lapsella on oikeus kokonaisvaltaiseen huolenpitoon sekä pitää yhteyttä ja tavata läheisiään ja muita lapselle tärkeitä ihmisiä. Jokaisella lapsella on oikeus hyvään kohteluun, oikeus esittää mielipiteensä ja oikeus tulla kuulluksi. Lapsella on oikeus osallistua oman palvelunsa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Lapsella on oikeus pitää säännöllisesti yhteyttä sosiaalityöntekijäänsä soittamalla tai tapaamalla kahden kesken. Toivonniemen aikuiset auttavat lasta saamaan yhteyden sosiaalityöntekijään, jos lapsi niin toivoo. Lapsen asioissa järjestetään säännölliset asiakassuunnitelmapalaverit vähintään puolen vuoden välein. Lapsella on oikeus saada tietoa omasta tilanteestaan, oikeus käyttövaroihin ja oikeus tarvitsemiinsa palveluihin sijaishuollon aikana.

Sinulla on oikeus pitää yhteyttä sinulle tärkeisiin ihmisiin. Toivonniemen aikuiset auttavat tarvittaessa yhteydenpidossa.

11 LAPSEN VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET

Asiakassuunnitelmapalaverissa mukana ollessaan lapella on mahdollisuus vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. Lapsella on oikeus saada tietoa, oikeus esittää mielipiteensä ja tulla kuulluksi. Toivonniemessä järjestetään säännöllisesti lasten kokouksia, joissa lapsi saa tuoda mielipiteensä esille ja kertoa ehdotuksia siitä, miten haluaisi asioita tehtävän. Yhdessä lasten kanssa tehdään päätöksiä esimerkiksi retkikohteista sekä yhteisistä uusista hankinnoista, jotka koskevat lasten vapaa-aikaa. Lapsen kanssa yhdessä keskustellaan ja sovitaan siitä, mitä lapsi haluaisi tehdä omaohjaajan kanssa omaohjaajapäivänä. Lapsella on mahdollisuus vaikuttaa Toivonniemessä tehtävään ruokaan, lapsilta kysytään ruokatoiveita viikoittain ja pidetään lempiruokapäiviä. Lapsi saa osallistua ruuanlaittoon ja leivontaan sitä halutessaan. Viikkorahansa lapsi saa käyttää kuten haluaa.

12

RAJOITUSTOIMENPTEIDEN KÄYTTÖ

Rajoitustoimenpiteillä puututaan lapsen perusoikeuksiin. Lapsi saattaa ajatella rajoitustoimenpiteiden olevan rangaistus, mutta näin ei ole, rajoitustoimenpiteillä pyritään turvaamaan lapsen edun toteutuminen. Silloin kun rajoitustoimenpiteitä joudutaan käyttämään ne perustuvat aina lakiin ja niiden on oltava lapsen edun mukaisia. Toivonniemessä pyritään elämään arkea niin, ettei rajoitustoimenpiteitä tarvittaisi. Rajoitustoimenpiteet otetaan käyttöön vasta sitten, jos lapsi on vaaraksi itselleen tai toiselle. Rajoitustoimenpiteiden käyttö tulee aina olla perusteltua ja sitä harkitaan tapauskohtaisesti ja tarkoin.

Rajoitustoimenpiteitä ovat:

- yhteydenpidon rajoittaminen, tutummin YPR
- liikkumisvapauden rajoittaminen, tutummin LVR
- kiinnittäminen
- aineiden ja esineiden haltuunotto
- henkilötarkastus ja henkilökatsastus
- omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen
- eristäminen ja erityinen huolenpito
- laitoksesta luvatta poistuneen lapsen palauttaminen; Kuljetuksesta vastaavan henkilön tulisi lasta rauhoittamalla ja hänen kanssaan keskustelemalla ratkaista tilanne ja saada lapsi suostumaan paluuseen.

13 MITEN TOIVONNIEMESTÄ LÄHDETTÄÄN?

Sijoittavan kunnan sosiaalityöntekijä vastaa asiakassuhteen päättämisestä, lapsen siirrosta toiseen laitokseen, lapsen kotiutumisesta tai omilleen siirtymisestä ja jälkihuollosta. Toivonniemessä lasta valmistellaan siirtymään turvallisesti seuraavaan elämänvaiheeseen. Muutettuaan lapsi on aina tervetullut vierailulle ja usein lapset pitävät yhteyttä Toivonniemeen vielä pitkään muuttamisen jälkeenkin.

14 LAPSEN OIKEUSTURVA

Lapsen kasvu ja kehitys vaativat suojelua, jotta kasvaminen aikuisuuteen tapahtuisi turvallisissa ja terveellisissä olosuhteissa. Lapsi ei myöskään ikänsä vuoksi ole täysin oikeustoimikykyinen. Lapsi tarvitsee aikuisten apua ja tukea hyvinvointiaan varmistavien oikeuksiensa toteutumiseksi. Yhteistyö eri toimijoiden (esim. koulu, terveydenhuolto, Nupo) kanssa on tärkeää sijoitettujen lasten edun toteutumiseksi.

Sijaishuoltopaikoissa on oltava riittävästi ammattitaitoista henkilökuntaa vastaamaan siellä asuvien lasten tarpeisiin. Seitsemänpaikkaisessa yksikössä kuten Toivonniemessä tulee olla vähintään seitsemän työntekijää.

Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tulee tavata lasta riittävän usein ja antaa tietoa sijoituksesta jo ennen sen alkua.

- Lapsen näkökulmasta ennakollinen oikeusturvan toteutuminen on erityisen tärkeää.

15

- Jälkikäteinen oikeusturva koostuu lainsäädännöstä ja menettelyistä, joiden avulla henkilö voi saada jo tapahtuneen virheen korjatuksi tai saada hyvityksen. Tähän tarvitaan muutoksenhakekeinoja: muutoksenhakumenettely, hallintokantelu, muistutusmenettely ja vahingonkorvaus.

Lastensuojelulaitosten toimintaa valvotaan ja lapsia kuullaan valvontakäynneillä:

- ohjaus- ja valvontakäynnit kerran vuodessa
- sijoittajakunnat
- aluehallintovirastot